

der alene og ikke blot Fader og Moder, aldeles udelukke Sødssende, hvorimod Forholdet ved det andet Undringsforslag stiller denne hele Ret for Forældres og Sødssendes Bedkommende aldeles ind under Arvelovens almindelige Bestemmelser. Jeg troer saaledes, at der vil være en virkelig Forskiel imellem disse to Forslag, og jeg skulde henstille, om dog ikke under disse Omstændigheder det af de to ærede Rigsdagsmænd stillede Forslag vilde være at foretrække. Hvad angaaer det Forslag, der er stillet af Rigsdagsmanden for Randers Amts 2den Valgkreds (Schoubye), da udtalte jeg mig allerede ved den første Behandling imod det Princip, som her skulde vinde Anerkjendelse, nemlig en Fortrinsret for en Forfatter til at besørge Oversættelsen af hans Skrifter i et andet Sprog, saaledes at han ved udtrykkelig at forbeholde sig denne Ret ved Skriftets første Offentliggjørelse havde 2 Aars Tider i saa Henseende, saa at først efter denne Tids Udløb, naar Oversættelsen ikke var udgivet, ogsaa Andre skulde være berettigede til at foranstalle en Oversættelse. Jeg skal gjerne indrømme, at det er et Punkt, hvorom der med Rette kan være forskellige Meninger. Den Ordning af disse Forhold, som har fundet Sted i fremmede Lande, hvilket jo altid maa anerkendes for at være et ikke ubetydeligt Moment ved Sagens Bedømmelse, viser noksom, at Mange have troet, at der burde gives Forfatterne en saadan begrændset Fortrinsret til at besørge Oversættelsen. Saaledes som jeg imidlertid ved 1ste Behandling tillod mig at antyde, forekommer det mig, at man derved gaaer for vidt. I enkelte Tilfælde, hvor det er en Forfatter magtpaaliggende, staaer det jo til ham ikke at udgive sit Skrift i det ene Sprog, før end han samtidig kan lade det komme ud i et eller flere andre Sprog; han kan muligens da stille sig i et saadant Forhold til disse forskellige Udgaver, at man ikke er berettiget til at sige, hvilken der er Originalen og hvilken der er Oversættelsen, men at statuere ganske almindeligt med alle de Consequenter, som rettelig deraf vilde flyde, at en Mand ved at udgive et Skrift og ved at erklære, at han vil benytte den Ret, som efter Forslaget skulde gives, derved ubetinget skulde

kunne forhindre, at nogen Oversættelse udkommer uden hans Samtykke, forekommer mig ikke at ligge i den naturlige Opfattelse af en Forfatters Ret. En Forfatter maa dog nærmest siges at udøve sin Ret og have Krav paa nogen Ret ligeoverfor det Publikum, til hvilket han henvender sig, men med Hensyn hertil er jo det Sprog, hvori hans Værk fremtræder, en aldeles afgjørende Omstændighed, og det er klart, at om det end naturligvis er en heel anden Virksomhed, som maa finde Sted, hvor der er Spørgsmaal om at giengive et Værk i et fremmed Sprog, end den, der er udfoldet ved selve Udarbejdelsen, hvorved det iøvrigt ikke maa oversees, hvor meget der afhænger af den Charakter og den Dygtighed, som Oversættelsen i det enkelte Tilfælde har, saa er dog Oversættelsesvirksomheden i og for sig, ligesom Forfattervirksomheden, en Virksomhed, der synes at kunne have Krav paa Anerkjendelse, alt efter sin Værdighed. Jeg kan ikke negte, at jeg troer, at Forslaget vilde være en alfor betydelig Udstrækning af Forfatterretten, som ikke er tilraadelig, om den end vistnok paa sine Steder er anerkendt, hvilket der finder sin Forklaring i særegne Forhold. Der kan være de Lande, hvor saadanne Bestemmelser ere henstgtsmæssige, men det forekommer mig ikke, at vi have nogen Trang dertil i vor Literatur.

Fsberning: Jeg skal dog henstille til den ærede Ministers nærmere Overveelse, om ikke netop det Forslag af Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 8de Valgkreds (Rimestad), saaledes som Ministeren har opfattet det — thi kun saadan hænger det i nøie Forbindelse med Paragraphens øvrige Affattelse — er det, som meest følger den samme Idee, der hidtil er fulgt i Paragraphen. Paragraphen gaaer nemlig ud paa at skabe en ny Arvegang for dette særlige Tilfælde, efter Manden indsætter den udelukkende Ægtefællen; den betragter ikke denne literaire Eiendom som et Boeslod, der skal veles, men den indsætter den særlige Ægtefælle; den gaaer ud paa, at hele denne Eiendom samles der, hvor det lader sig gjøre; men vilde det ikke være langt rigtigere ogsaa at betegne særlig den Arvegang, der skal følges i